

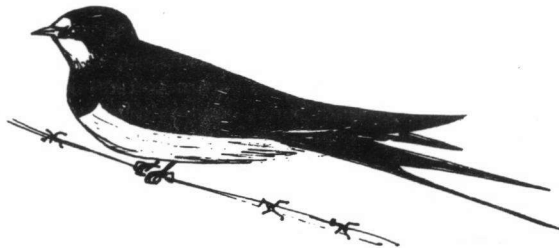
6. BOERENZWALUWEN OP SLAAPPLAATSEN

In Het Vogeljaar 22e jrg. nr.2 - april 1974 geeft J.Philippona een overzicht van tellingen van oude en jonge Boerenzwaluwen bij slaapplaatsen. Hij komt daarbij tot de conclusie, dat 71,1% van het aantal vogels jong is, dus in het laatste broedseizoen is geboren.

De Vogelwarte Sempach heeft een overzicht uitgegeven over de zwaluwencatastrofe in het najaar van 1974. Bij de 2700 onderzochte Boerenzwaluwen vond men daar 75% jonge vogels. (Zie Vogeljaar jrg. 23, nr.1 - febr. 1975).

Het merkwaardige is, dat Nederlandse ringers, die op slaapplaatsen Boerenzwaluwen vangen, veel hogere percentages jonge vogels in hun netten krijgen. Van die vangsten geven we hieronder twee overzichten.

	v.d.Brink Elburg	Kuik Zwartemeer	Westra Pannerden	v.Hoorn Nijmegen	v.Ree Lekkerkerk	TOTAAL 1974
	tot. jong	tot. jong	tot. jong	tot. jong	tot.jong	tot. jong
21-31 juli	52- 73%	20- --%				72- 81%
1-10 aug	110- 81%	378- 98%	334- 97%			822- 95%
11-20 aug	430- 96%	1036- 97%	436- 97%	928- 96%		2830- 97%
21-31 aug	1206- 89%	251- 88%	1256- 98%	1261- 94%	327- 83%	4301- 93%
1-10 sept	2- --%	318- 94%	692- 98%	149- 93%	434- 79%	1595- 91%
11-20 sept	1356- 93%	95- 83%	216- 94%	624- 89%	113- 68%	2404- 91%
21- 30 sept	156- 88%					156- 88%
1-10 okt	283- 83%					283- 83%
	3595- 90%	2098- 95%	2934- 97%	2962- 94%	874- 79%	12463- 93%

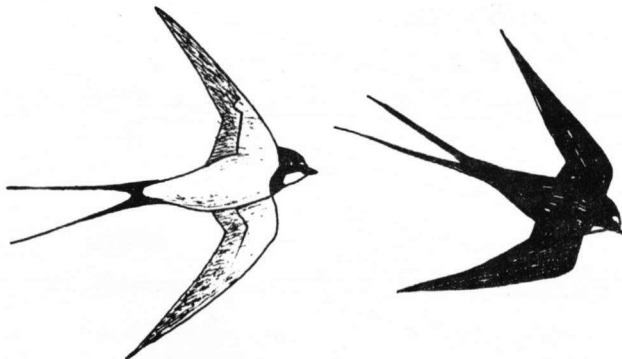
Ter vergelijking met de cijfers van 1974 geven we hieronder de vangstcijfers van Buchwald-Frielink-Keultjes-Speek over 1972 en 1973.

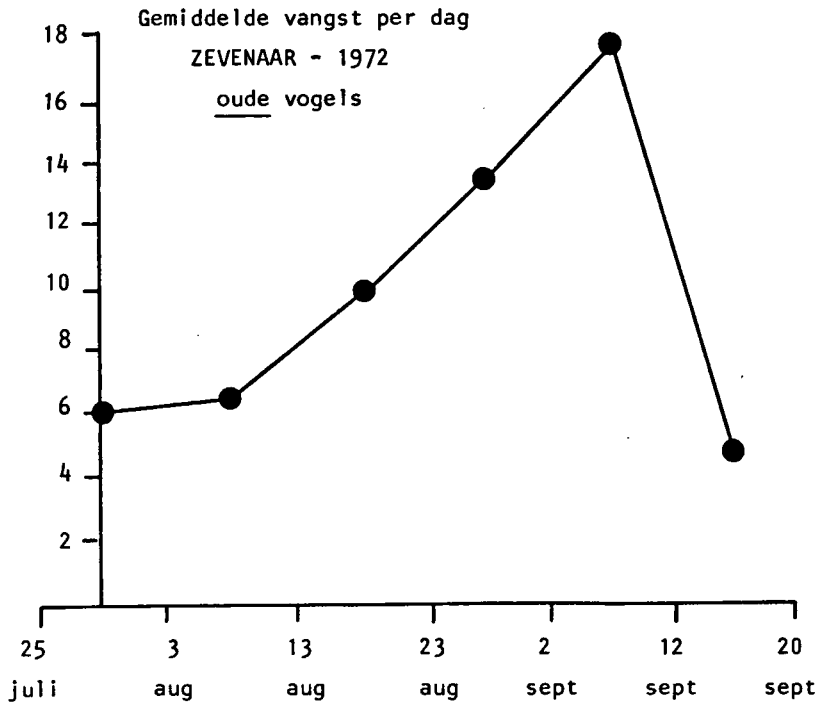
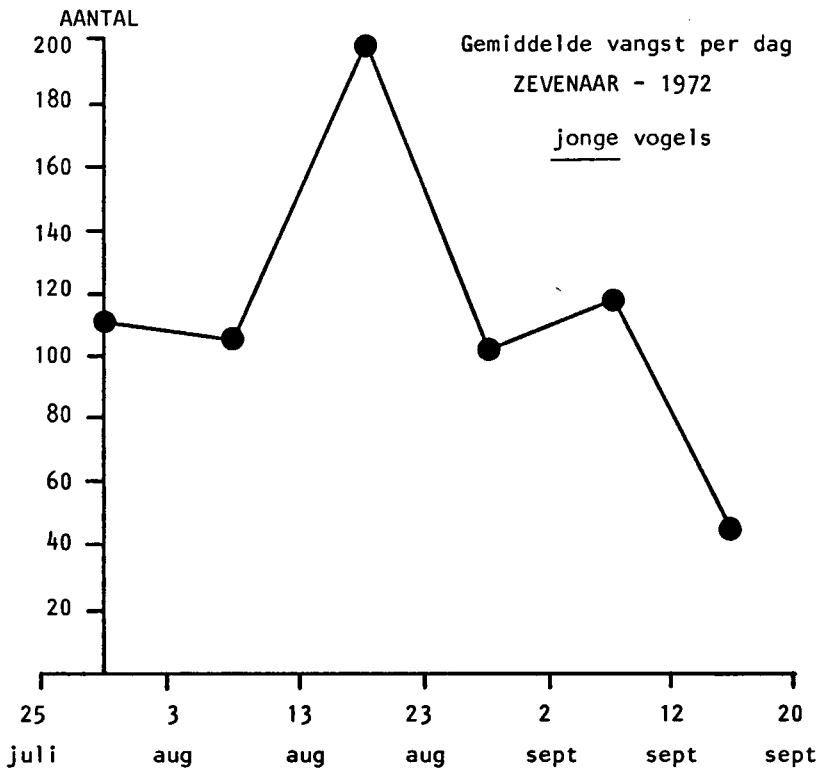
	TOTAAL	ZEVENAAR (Buchwald c.s.)	
	1974	1973	1972
	tot. jong	tot. jong	tot. jong
11-20 juli		263- 95%	
21-31 juli	72- 81%	452- 97%	476- 95%
1-10 aug	822- 95%	923- 96%	613- 94%
11-20 aug	2830- 97%	274- 94%	1382- 96%
21-31 aug	4301- 93%	1028- 94%	1351- 92%
1-10 sept	1595- 91%	65- 88%	1382- 87%
11-20 sept	2404- 91%		695- 91%
21-30 sept	156- 88%		
1-10 okt	283- 83%		
	12463- 93%	3005- 95%	5899- 92%

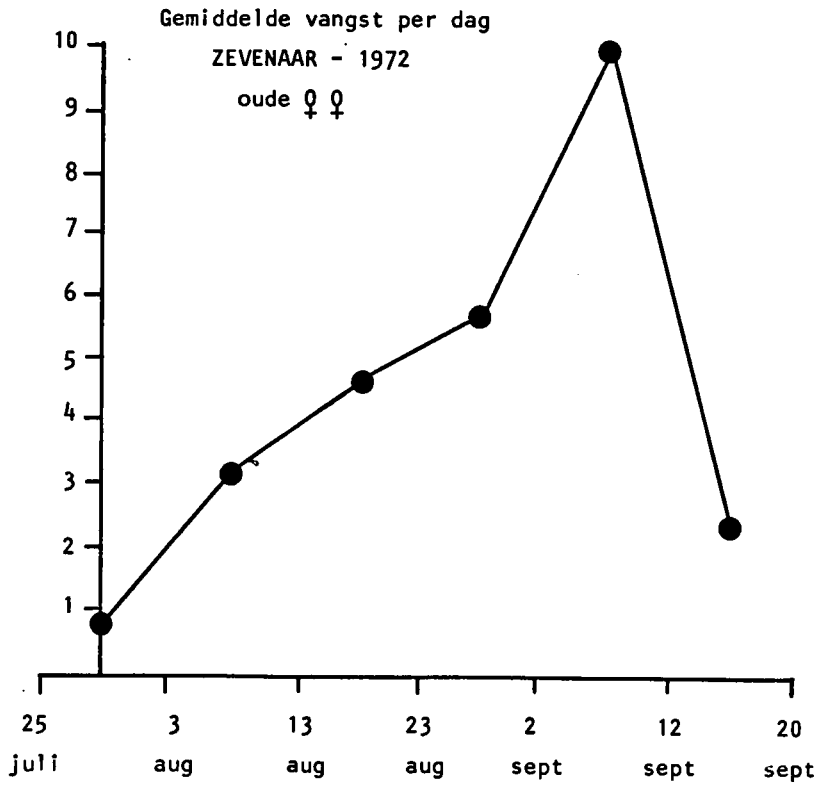
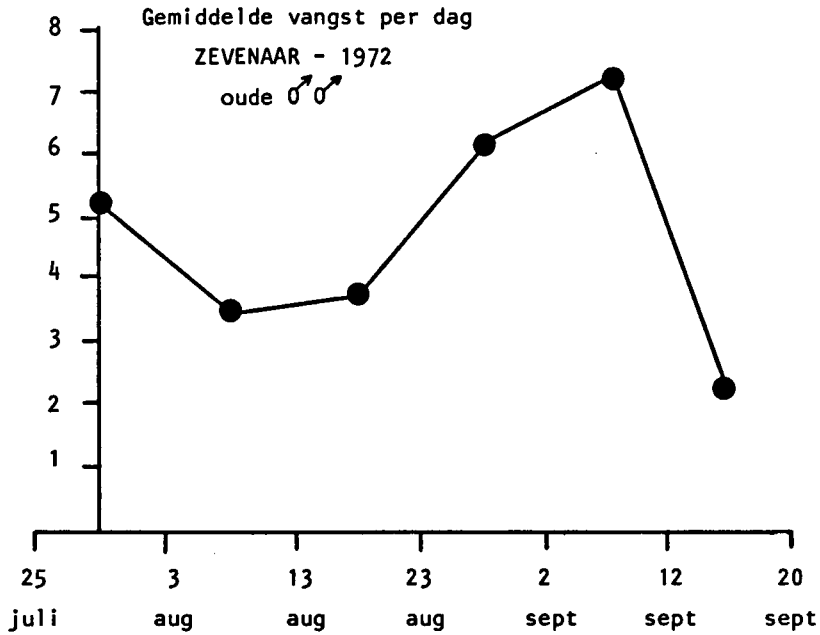
Van de Boerenzwaluwen, die Nederlandse ringers in 1974 op slaapplaatsen ringden, bestond 90-97% van de vangst uit jonge vogels. Alleen van Ree in Lekkerkerk, een sterk westelijke vangplaats, kwam op 79% jonge dieren.

Uit de tabellen blijkt, dat het aantal jonge vogels aan het eind van het vangseizoen percentueel daalt. De oude vogels hebben dan alle jongen grootgebracht en zijn minder aan het nest gebonden.

Buchwald c.s. berekenden over het vangjaar 1972 een gemiddelde per vangdag over 6 perioden van 10 dagen. Ze legden die vangstcijfers vast in de grafieken op de volgende bladzijden.

In de periode van 13-23 augustus is er een piek in het aantal gevangen vogels. De vangst is dan bijna 200 stuks per dag. Van 2-12 september is er nog een piek, van bijna 120 stuks per dag.

De vangst van oude vogels liep op van gemiddeld 6 per dag tot 17 per dag. De topvangst van oude vogels valt samen met de tweede top van jonge exemplaren.

Bij de gescheiden grafieken van oo en ♂♂ zien we dat de ♂♂ eerst wel op de slaapplaats komen en daarna minder. De wijfjes zijn in het begin sterk aan het broedsel gebonden en verschijnen pas later. De conclusie is, dat de samenstelling van de vogels op de slaapplaats in de loop van het seizoen nogal wat wijzigingen ondergaat. Het tellen bij slaapplaatsen moet dus gedurende het hele seizoen geschieden. Een momentopname kan onjuist zijn.

Waarom wij op de slaapplaatsen zo weinig oude vogels vangen zal wel een raadsel blijven. Bezien we de domheid waarmee de zwaluwen in de netten proberen te vliegen, zelfs nadat ze er al 2 of 3 keer tegenaan gebotst zijn, dan kan het bijna geen afschrik van het net zijn. Of zou één vangervaring toch voldoende zijn om ze voor de tweede keer af te schrikken? Het is een feit, dat we op dezelfde slaapplaats praktisch geen vogels terugvangen, die hetzelfde seizoen al eerder gevangen zijn. Wijst dat op snelle doortrek naar andere slaapplaatsen of op doortrek zuidwaarts?

P.J. Bakker - B.J. Speek
VOGELTREKSTATION